

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

שלח פדיון לרבי, והשליח חילק הכסף לצדקה

תיק ממונות מס' 950-סז

(מהד' ו אייר)

נושא הדיון

א' טוען שנתן \$1,200 לב' כדי שיתן אותם לרבי פדיון נפש, וב' חילק הכסף לקמחא דפסחא בעצמו. טוען א' שכסף פדיון שנותנים לרבי זה כסף ששייך לרבי, וכיון שב' שינה משליחותו, עליו להחזיר את הכסף לא'. ב' משיב שבקש את הכסף מא' עבור מנבית קמחא דפסחא שהוא מנהל לאנשי החסידות שלהם, ועל דעת כן קבל הכסף מא', ולא על דעת להעבירו לרבי. עוד הוא טוען שקבל מא' רק \$1,000.

פסק דין

התביעה נדחית.

(-) שמואל חיים דומב

(-) מרדכי אייכלר

(-) אברהם דוב לוי, אב"ד

השאלות לדיון

- גדר ליתן צדקה לגבאי אחד עבור עניים לא מבוררים, ועבר ונתן לגבאי שני לעניים אחרים, האם יצא ידי נדרו.
- כסף פדיון לרבי, האם הוא בגדר צדקה, או כסף פרטי לרבי.

תשובה

א. כתב במחנ"א ה"ל לזקה ס"י י (סוד"ה וראיתו): דכיון שאין הזוכים בישיבה היו מצוררים יכול

האפוטרופוס לשנותם למקום אחר, ומשום שינוי מלוא ליכא שהרי אינו משנה ממלוא למלוא. עיי"ש, והציאו משפט שלום סי' ריב סעי' ז, עיי"ש. וכ"כ בשו"ת מהרשד"ם יו"ד סי' קעח שאף שלכתחילה היה ראוי ליתנם לעניי עירו ע"י גבאי העיר, מ"מ כבר ילא ידי נדרו כשנתן לגבאי אחר ואין מחייבין אותו לחזור וליתן, עיי"ש. ואף כשנדר ליתן לעני מסויים הביא המחנ"א הל' לדקה סי' ז בשם המהר"ש יפה שיכול לשנות לעני אחר, וכ"ד קלוגה"ח סי' ריב ס"ק ד וחת"ס חו"מ סי' קטו. וצנידון דידן, גם אם נאמין לא' שנדר על דעת ליתנם לרבי שיחלקם לנכרכים כרלוננו ולצסוף חילקם צ' כרלוננו, מ"מ כבר ילא א' ידי נדרו. מה גם שב' מכחיש את דברי א' וטוען שנתנם לו על דעתו, והדברים לא הוצררו.

והדיין הגר"ש גרוסמן שליט"א הוסיף דפשוט שאין כאן תביעה ממונית דאפילו טוה"כ אינו תובע. ב. אין מקרה אחד דומה למקרה אחר, ויש חילוקים בין רבי זה לרבי אחר, והענין תלוי באופי ומהות החסידות, ואכמ"ל.